

15 בפברואר 2004
עדכון אוגוסט 2015
עודכן : 3.2016
עודכן : 7.2016
עודכן : 12.2017

הנחייה מס' 4-

י/ב/ש/ת/ח/מ

הנחיות כלליות לשילוט בטיחות / אזהרה / הכוונה אתרי עבודה קבועים או זמניים

הנחייה זו תהיה בתוספת להנחיות בטיחות ייעודיות לתהליכי עבודה בהם נדרש להציב שילוט הוראה, אזהרה והנחייה.

הנחיות כלליות:

מסירת מידע : פקודת הבטיחות בעבודה וצו רישוי עסקים קובעים כי על "בעל החצרים" ו/או "תופש המפעל" למסור מידע בטיחותי רלוונטי (אזהרה/הכוונה) בשפה מובנת לכלל העובדים / ציבור (חובת ההודעה). מידע זה יכול להיות באמצעות מלל, ציור / תמונה או סימן מוסכם לרבות מיידע לציבור באמצעות מדיה אלקטרונית ואתרי אינטרנט.

שילוט : השילוט יוצב במקום **גלוי לעין**, בגובה, בסמיכות או במרחק סביר מעמדת העבודה/ מקום / מפגע/ סיכון. גודל השלט יהיה בהתאם לדרישות החוק או בגודל מתאים ביחס למרחק הנדרש להזהיר / להכווין את העובד / מבקר. צבעי השלט / גודל אותיות / ציור / סימן יהיו בכפוף להוראות החוק ו/או בהתאם לייעוד השלט .

חומרי השלט :

- א. חומר **מחזיר אור** הינו חומר אשר נראה בשעות החשיכה רק במצב בו מכוונת אליו אלומת אור באופן ישיר או במצב של אור "דמדומים". לחומר זה קיימת תקינה ישראלית בעלת שלוש דרגות עוצמה.
- ב. חומר **פולט אור** הוא חומר (כימי) ה"קולט אור" בשעות היום או ממקור אור אחר ופולט אותו בהדרגה במשך כשלוש שעות מרגע בו יורדת או נעלמת עוצמת האור. בתום פרק הזמן בו יפלוט החומר אור, לא יראה השלט.
- ג. בחירת סוג החומר מבוססת על איכות החומר ביחס לייעוד השלט, מיקום, כמות אור, סוג קהל היעד והערכת סיכונים.

שקולים בבחירת סוג חומרי השילוט

- א. איכות החזר האור נקבעת ב ת"י 2247 ועוצמת החזר האור נקבעת בשלוש דרגות : 1- החזר אור חלש, 2 – החזר אור בינוני, 3 החזר אור חזק..
- ב. בשילוט באתרי עבודה שאין בהם תאורה קבועה יש לקחת בחשבון את מגוון הפעילויות האפשריות המתבצעות בשעות החשיכה באתר או בסמוך לו הכוללת פעילויות אשר בחלקן המטייל / נוסע אינו נושא עמו פנס בעל עוצמת אור חזקה כגון רוכבי אופניים.
- ג. באתרים שאין בהם תאורה, על כיתוב / סימן השלט להיות מורכב מחומר **מחזיר אור** בעל תקן ישראל 2247 דרגה 3 (בעל נראות גם באלומת אור נמוכה), מסגרת השלט תותקן מחומר מחזיר אור תקן 2247 דרגה 2 ורקע השלט מחומר שאינו מחזיר אור או דרגה 1.
- ד. באתרים בהם קיימת סבירות גבוהה לתאונה בעלת תוצאות חמורות, יש להתקין שילוט הכולל תאורת "נצנץ" כתומה המוזנת ממקור חשמל או באמצעות פנל סולארי.
- ה. באתרי עבודה בהם קיים מקור חשמל קבוע, ניתן להשתמש גם בחומר פולט אור.
- ו. שילוט חירום יהיה מואר או מוזן ממקור זרם ניפרד בעל מנגנון הפעלה אוטומטי עם הפסקת הזרם הקבוע.
- ז. ככלל, השלט יהיה בנוי מחומר קשיח שאינו מתכלה ואינו מושפע מתנאי מזג אוויר.

שילוט באתרים תחת כיפת השמים

באתרי עבודה פתוחים תחת כיפת השמים יש להציב שילוט העשוי חומר קשיח עם אותיות מחומר מחזיר אור העומד בתנאי מזג אוויר קיצוניים. גודל השלט לא יקטן מ- 40 X 40 ס"מ וגודל האותיות לא יקטן מ 7 ס"מ.

השלט יוצב על גבי בזני"ט / חצובה ניידת או עמוד יציב מחומר קשיח ומעוגן היטב. השלט יראה למרחק שלא יפחת מ 30 מטר ולא יהווה מכשול להולכי רגל, כלי רכב או מחסום לנראות. באתרים בהם קיימת תנועה רבה של כלי רכב או לאחר מזג אוויר סוער, יש לבדוק אחת ליום את מצב השילוט, לתקן או להחליף שילוט פגום.

השילוט יכלול את המלל / סימנים הבאים בהתאם לצורך:

הכניסה מותרת רק בתאום עם מנהל העבודה (כולל שם וטלפון) אין כניסה, כניסה, יציאה, מתלול, ירידה, שיפוע, עקלתון, דרדרת אבנים, בורות פתוחים, גדרות, סכנת החלקה, סכנת טביעה, סכנת שקיעה, סכנת קרינה, שירותים, עזרה ראשונה, סכנה חשמל, מתח גבוה, כבילה או צנרת תת-קרקעית, חיבורי הארקה, חומר מתלקח, דלק, גז, חומר מסוכן, רעש מזיק, חובת שימוש בציוד מגן אישי, עובדים בצדי דרכים/כבישים, תנועת רכב וצמ"ה, אתר או ריכוז אשפה וכל דבר אחר שבשיקול דעתו של מנהל העבודה.

שילוט הכוונה / אזהרה באתרים קולטי קהל:

במהלך עבודה באתרים קולטי קהל יש להתייחס למגוון האפשרויות של כניסת קהל לשטח העבודה ולסביבתו הקרובה לרבות הולכי רגל, רכב, אופנועים, טרקטורונים ואופניים לרבות בדרכים או שבילים שאינם מסומנים.

בבחירת השילוט, יש להתייחס להתנהלות קהל בשעות העבודה ולאחר שעות העבודה, למרחק הנדרש לתגובה לפני תחום הסכנה, תנאי נראות, מזג אוויר ושעות יום ולילה. באתרי עבודה אותם לא ניתן לגדר, יש להתקין סרט סימון סביב מקומות בעלי רמת סיכון ו/או סבירות גבוהה לתאונה ו/או בכניסות הראשיות לאתר העבודה. הסימון / שילוט ימוקם במרחק בטוח מכלי העבודה ו/או המפגע / סיכון, צמתי דרכים ויאפשר מרחק תגובה סביר. יש להתקין שילוט הוראה / הכוונה / אזהרה בעברית, ערבית ואנגלית. או לחילופין להשתמש בשילוט בעל סימנים מקובלים.

על השלט לכלול את מאפייני העבודה, תחום העבודה (מיקום, שם אתר, קטע דרך), רמת הסיכון (תנאים לכניסה או איסור כניסה), משך זמן העבודה (תאריכים), שם מנהל העבודה ומספר טלפון לחירום.

שילוט הכוונה / אזהרה בעבודות במתבצעות בדרכים או צדי דרכים:

בעבודות המתבצעות לצדי דרכים ראשיות / דרכי יער, קיימת סכנת פגיעה מכלי רכב בעיקר בדרכים צרות ובמקומות בעלי ראות מוגבלת. לחילופין, קיימת סכנת פגיעה לכלי רכב, טרקטורונים, אופניים והולכי רגל מצידו חומרים ומכשולים אחרים הנובעים מתהליך העבודה. בעבודות לצדי דרכים יש להשתמש בשילוט אזהרה והכוונה נייד מחומרים עמידים לחום ורטיבות בעלי רקע צהוב או לבן עם אותיות אדומות או שחורות ומסגרת שלט אדומה. גודל השלט לא יקטן מ – 50*50 ס"מ, בעל חצובה (רגליים) עצמאיות.

בשילוט מפגע סיכון בדרך יש להשתמש בשלושה שלטים לפחות מכל כיוון אשר יוצבו במרחק של כ 5 מ' – 50 מ' ו - 100 מ' ממקום העבודה / מפגע. השלטים ימוקמו לצד הכביש במקום גלוי בטוח ויציב מבלי שיהוו סיכון לתנאי הנסיעה או נראות. השלט יראה למרחק מינימאלי של 50 מטר לפחות.

דוגמא לשלט אזהרה בעבודות ארוכות טווח בשטח יער קולט קהל

בימים אלה מבצעת הקק"ל במרחב היער, בדרכים ובשבילים עבודות ייעור ותחזוקה באמצעות כלים הנדסיים (טרקטורים).

יש לנוע במשנה זהירות, בהתאם להוראות, לשילוט ולשמור מרחק בטוח מאתר העבודה והכלים.

צבעי שלוט

שלטי איסור, אש וחשמל – אותיות אדומות על רקע לבן:

מטפה כבוי, ארון כבוי אש, עמדת כיבוי אש, ברזי כבוי, חניית רכב כבוי אש, חיצו הכוונה למתקני כיבוי אש, לחצן מצוקה, עזרה ראשונה, אין יציאה, אין כניסה, יציאת חירום, איסור עישון, בור פתוח, מפסק חירום, ארונות חשמל, מפסק חשמל ראשי, חבור הארקה, אין כניסה, אין יציאה, גגות שבירים, מקומות חלקים - סכנת החלקה (קבועה או זמנית) או כל שילוט אזהרה אחר.

שלטי הכוונה – אותיות ירוקות על רקע לבן:

כניסה, יציאה, מדרגות, מקלט, אזורי עישון, שרותי גברים/נשים, חדר אטום.

שילוט מידע – אותיות כחולות על רקע לבן:

שירותים שונים, נוחיות, מים, סביבת רעש מזיק, עמדות עבודה בהם קיימת סכנה וחובת שימוש בציוד מגן אישי, חיצו הכוונה, ראשי מערכת השקיה.

שילוט אזהרה – אותיות שחורות / אדומות על רקע צהוב / לבן:

חומר מתלקח, נוזל מתלקח, גלילי גז, חומרים מסוכנים, חומרים רדיו אקטיביים, קרינה

צבע אותיות	צבע מסגרת	צבע רקע	גודל אותיות לא קטן מ	גודל שלט לא קטן מ	שימוש	ייעוד
אדום	אדום	צהוב	7 ס"מ	40 X 40 ס"מ	בורות, מכשולים, אש	אזהרה בשטח פתוח
לבן	אדום	לבן	7 ס"מ	40 X 40 ס"מ	איסור, התנהלות, דרכי מילוט, יציאת חירום,	הוראה בשטח פתוח
כחול	לבן	כחול	7 ס"מ	40 X 40 ס"מ	עזרה ראשונה, תחנות הצלה, שירותים	הכוונה בשטח פתוח
צהוב	אדום	לבן / צהוב	5 ס"מ	30 X 30 ס"מ	אש, התפוצצות מכשולי מדרגות, מעברים נמוכים	אזהרה באתר קבוע
כחול	לבן	כחול	5 ס"מ	30 X 30 ס"מ	ציוד מגן	הוראה באתר קבוע
לבן	כחול	לבן	5 ס"מ	30 X 30 ס"מ	דרכי מילוט, יציאת חירום, מקלחת חירום, עזרה ראשונה, תחנות הצלה	הכוונה באתר קבוע
ירוק	צהוב	ירוק	5 ס"מ	30 X 30 ס"מ		
צהוב	ירוק	לבן	5 ס"מ	30 X 30 ס"מ		

התקנת שילוט בשולי כביש / דרך:

הצבת שילוט בשולי כבישים ודרכים תעשה בכפוף להוראות והתרי החוק בלבד. התקנת / הסרת השילוט תתבצע ממקומות בטוחים בלבד מחוץ לגדר הביטחון או שולי הכביש / דרך. אין לחנות / לעצור את הרכב על שול הכביש / דרך. במהלך ההתקנה / הסרה, לציידי דרכים, יש ללבוש אפוד זוהר.

* בכל סוגיה יש לפנות למנהל הבטיחות טל' נייד - 050-7486633

בברכה,

אורי שמואלי
מנהל בטיחות ארצי